

IALM Intersocietal Symposium - P5 Medicine & Justice

Ve dnech 21. – 24. 6. 2016 se v italských Benátkách uskutečnilo mezinárodní sympozium forenzních věd s názvem *IALM Intersocietal symposium – P5 Medicine and Justice* pořádané Mezinárodní akademií soudního lékařství (IALM – *International Academy of Legal Medicine*). Místem konání sympozia byl benátský ostrov Lido s celosvětově proslulými kongresovými a společenskými prostory *Palazzo del Cinema a Palazzo del Casino*, které každoročně hostí takové kulturní události, jakými jsou Benátský filmový festival či Benátské Biennale. Akce se zúčastnilo více než 800 odborníků celkem z 65 zemí světa. Zastoupeni byli především soudní lékaři, nemalou část však tvořili specialisté z komplementárních oborů, a to zejména forenzní toxikologie, radiologie, stomatologie, antropologie, genetiky, biologie, entomologie, psychologie a psychiatrie a v neposlední řadě také menší množství prokurátorů a soudců z oblasti trestního práva.

Vlastnímu sympoziu předcházelo setkání pozvaných regionálních zástupců IALM všech kontinentů (*1st Meeting of the Board of Regional Representatives*), kde se řešily perspektivy a možnosti spolupráce jednotlivých odborných společností a dále zasedání European Council of Legal Medicine (ECLM), kterému předcházelo setkání výkonného výboru ECLM. Profesor Duarte Nuno Vieira, současný prezident, informoval, že funkční období výboru skončilo a je potřebné zvolit nový výkonný výbor. Přednesl i stručné téze návrhu změny stanov, neboť účast národních delegátů na setkáních není dostatečná ke schválení změn (potřebná účast 3/4 členských států tj. 24 z 32). Patnáct zástupců zúčastněných zemí odsouhlasilo, že hlasování o změně stanov by mohlo proběhnout korespondenčním způsobem (jednotlivé členské země budou osloveny). Výkonný výbor bude pokračovat v činnosti do září 2017, kdy bude svoláno generální shromáždění národních delegátů ECLM při příležitosti kongresu v Tallinnu (Estonsko). Zde budou organizovány i regulérní volby nového výkonného výboru.

Samotný kongres IALM zahájil v úterý v podvečer dne 21. 6. úvodní řeč prezident IALM prof. S. Davide Ferrara. Ve velkém sále *Palazzo del Cinema* přivítal všechny účastníky a představil prezidium a vědeckou radu IALM, jejíž členové přednesli své krátké zdravotní. Následovala úvodní přednáška soudce Mezinárodního trestního soudu v Haagu C. J. Tarfussera s názvem *Scientific Evidence and Proof. Towards a Personalized Justice*. Následně se účastníci odebrali na tzv. Welcome cocktail, kde byl v příjemném prostředí „Mozaikového sálu“ v *Palazzo del Casino* při italském víně prostor pro diskusi a seznámení se s dalšími účastníky kongresu.

Během následujících tří kongresových dnů se ve dvanácti sálech u řečnických pultů vystříдалo na 200 přednášejících a bylo vystaveno téměř 300 posterů. Nosnými tématy celé konference byly zobrazovací metody, vyšetřování živých osob, znalecké posuzování, lékařská pochybení a budoucnost a vývoj soudního lékařství. Především virtuální pitva a její modifikace byly vůdčím motivem mnoha přednášek. Jedním z vysvětlení, které bylo auditoriu předkládáno, byl sílící vliv různých náboženských skupin a organizací, které v řadě zemí ostře vystupují proti klasické pitvě. V samostatných oddělených sekcích byla také prezentována dlouhá série soudnělékařských kazuistik a studií prakticky z celého světa. I přes to, že většina z nich nás obohatila o nové znalosti, myšlenky či nápady, tak je třeba poznamenat, že opravdu ne všechny dosahovaly po obsahové, formální i jazykové stránce takové kvality, na jakou jsme zvyklí z českých a slovenských soudnělékařských sjezdů.

Součástí programu konference bylo taktéž zasedání partnerských odborných vědeckých společností s vlastním vědeckým programem v několika paralelně probíhajících sekcích. Z dlouhé řady zúčastněných společností jmenujme např. Asociaci pro evropskou kardiovaskulární patologii (AECVP), Mezinárodní společnost forenzní radiologie a zobrazování (ISFRI), Evropskou společnost pro forenzní antropologii (FASE) či Světovou asociaci pro zdravotnické právo (WAML).

Během kongresu se konalo také několik workshopů. Jedním z nich byl i čtyřhodinový tréninkový program Americké asociace nezávislých medicínských znalců (ABIME – www.abime.org), která sdružuje znalce zpracovávající posudky na odškodňování poškození zdraví. Kurz byl zaměřen na obecné dovednosti při podávání lékařských znaleckých posudků včetně následného vystupování znalců před soudy. Lektorem byl prof. Mohammed Ranavaya (USA), prezident pořádající asociace. Účastníci tohoto workshopu pocházeli z Albánie, Brazílie, Kosova, Saudské Arábie, USA a České republiky. I přes rozdíly v anglosaském a kontinentálním pojetí civilního procesu byla většina informací univerzálně využitelná. Konkrétní tipy a triky pro znalce uplatnitelné během křížového výslechu pak byly zajímavým zpestřením. Z pohledu aktuálních legislativních snah českého ministerstva spravedlnosti pak působily až nepatřičně předávané rady pro sjednávání ceny znaleckých posudků. Jednou z nich bylo např. doporučení používání hodinové sazby, jelikož při fixní ceně za posudek (uváděn příklad 2 000 dolarů) se může lehce stát, že podkladů nutných k prostudování bude více, znalec tak nad posudkem neočekávaně stráví třeba i 15 hodin a výše uvedená fixní cena bude stále pouhých 2000 dolarů.

Náročný odborný program byl v pravidelných intervalech prokládán občerstvením v podobě kávy, chlazených nápojů a drobných dezertů. Neodmyslitelnou součástí každého kongresového dne byl taktéž společný oběd, který probíhal vždy od 13. hodin formou bufetových stolů rozmístěných ve třech propojených sálech *Palazzo del Casino*.

Výhodné umístění posterové sekce nedaleko obědových sálů nabízelo účastníkům po čas oběda možnost klidné prohlídky vystavených posterů při šálku kávy či skleničce vína.

Organizátoři nezajistili účastníkům pouze hladký a bezproblémový průběh odborného setkání, ale postarali se též o velmi poutavý program společenský. Ve středu 22. 6. v podvečer byla zcela soukromě a pouze pro omezený počet účastníků kongresu zpřístupněna Bazilika sv. Marka, dominanta benátského stejnojmenného náměstí. Na závěr prohlídky byl dokonce slavnostně otočen oltář baziliky – akt, uskutečňující se jen při nejvýznamnějších událostech roku. Alternativou k návštěvě Baziliky sv. Marka byl varhanní koncert uspořádaný při příležitosti sjezdu v kostele Santa Maria del Rosario.

Čtvrteční večer byl pak věnován společné tzv. Gala dinner, která se konala v reprezentativních prostorách pětihvězdičkového hotelu Excelsior pouze několik desítek metrů od *Palazzo del Cinema*. Večeře se skládala ze 4 chodů doplněných o vynikající lokální italská vína.

Mimo velmi kvalitní a zajímavý odborný program a zcela naplňující a vyčerpávající program společenský byla přínosem sjezdu možnost osobního setkání se světovými ikonami soudního lékařství, jako jsou prof. Thomas Bajanowski, prof. Stefan Pollak, prof. Michael Thali či prof. Peter Venezis. Tou hlavní byl však nepochybně prof. Thomas Noguchi, emeritní vedoucí kanceláře koronera v okrese Los Angeles (*Chief Medical Examiner – Coroner for the County of Los Angeles*), který se proslavil pitvami Roberta F. Kennedyho, Marilyn Monroe, Sharon Tate, Janise Joplin a mnoha dalších světových celebrit. Ve Spojených státech dodnes o panu profesorovi koluje vtip: „*Koho neodpitval prof. Noguchi, ten nebyl dostatečně slavný, nebo ještě nezemřel*“.

Štěpánka Kučerová, Michaela Ublová, Tomáš Vojtíšek, Jozef Šidlo